Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U002741

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-06-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семенюк Світлана Вадимівна

2. Svitlana Semeniuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 27-07-2026

Спеціальність за освітою: банківська справа

Місце роботи здобувача: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 44413

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.35, 14.91

Тема дисертації:

1. Формування міжкультурної компетентності студентів в закладах вищої освіти Канади

2. Forming students' intercultural competence in Canadian higher education institutions

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено комплексному дослідженню проблеми формування міжкультурної компетентності студентів у закладах вищої освіти Канади та обґрунтуванню можливостей використання канадського досвіду в освітній практиці України. Актуальність дослідження зумовлена процесами глобалізації, інтернаціоналізації вищої освіти, активізацією міжнародної академічної мобільності, зростанням культурного розмаїття освітнього середовища, а також необхідністю підготовки студентської молоді до ефективної професійної діяльності й міжкультурної взаємодії в умовах полікультурного суспільства. Особливої значущості проблема набуває в умовах соціокультурних трансформацій, міграційних процесів, міжрегіональної мобільності та безпекових викликів, спричинених російсько-українською війною. Посилення міжкультурних контактів та інтеграція України у європейський освітній простір актуалізують потребу у формуванні здатності студентів до толерантної й відповідальної взаємодії у культурно різноманітному середовищі. Метою дослідження є

аналіз та узагальнення досвіду формування міжкультурної компетентності студентів у закладах вищої освіти Канади, визначення особливостей її організації, змістових напрямів, методів і форм, а також обґрунтування можливостей використання відповідних практик у закладах вищої освіти України. У роботі проаналізовано теоретико-методологічні засади дослідження міжкультурної компетентності у вітчизняному та зарубіжному науковому дискурсі. Розкрито підходи до трактування понять «компетентність», «міжкультурна компетентність», «культурне розмаїття», «міжкультурна взаємодія». Встановлено, що міжкультурна компетентність розглядається як інтегративна характеристика особистості, яка охоплює знання про культурне розмаїття, комунікативні вміння, ціннісні орієнтації, відкритість до взаємодії та здатність до конструктивної поведінки у полікультурному середовищі. Обґрунтовано взаємозв'язок культурного розмаїття, міжкультурної взаємодії та організації освітнього середовища закладів вищої освіти. Визначено, що полікультурне освітнє середовище є ключовим чинником формування міжкультурної компетентності, оскільки забезпечує розвиток комунікації, критичного мислення, толерантності та співпраці. Доведено, що ефективність цього процесу залежить від інституційної підтримки, практико-орієнтованого навчання та безпечного комунікативного простору. Уточнено сутність поняття «формування міжкультурної компетентності студентів» як цілісного процесу організації освітньої діяльності, спрямованого на розвиток знань, умінь, ціннісних орієнтацій і поведінкових стратегій у міжкультурній взаємодії. Уточнено структуру компетентності, що включає когнітивний, діяльнісний, ціннісний і поведінковий компоненти. Проаналізовано систему вищої освіти Канади в контексті формування міжкультурної компетентності студентів. Встановлено, що вона характеризується децентралізацією, автономією університетів, студентоцентрованим підходом, принципами справедливості, розмаїття та інклюзії. Освітнє середовище канадських університетів функціонує як полікультурний простір, у якому забезпечується інституційна підтримка міжкультурної взаємодії та соціальної інтеграції студентів. Виокремлено особливості інституційної організації освітнього середовища Канади, зокрема впровадження принципів EDI, інтернаціоналізація освіти, розвиток міжкультурної взаємодії та практична спрямованість навчання. Це забезпечує комплексне формування міжкультурної компетентності студентів. Охарактеризовано змістові напрями формування міжкультурної компетентності, які охоплюють розвиток міжкультурної комунікації, інклюзивності, подолання стереотипів, формування навичок вирішення конфліктів, професійної взаємодії та глобальної мобільності. Проаналізовано відповідні освітні програми та навчальні дисципліни провідних університетів Канади. Систематизовано форми та методи формування міжкультурної компетентності, серед яких домінують навчання через досвід, кейс-методи, тренінги, волонтерська діяльність, студентські обміни, рефлексивні практики, проєктне навчання та менторинг. Встановлено, що навчання через досвід є одним із провідних підходів канадської освіти.

2. The thesis is dedicated to a comprehensive study of the issue of forming students' intercultural competence in higher education institutions in Canada as well as substantiation the possibilities of using Canadian experience in Ukrainian educational practice. The relevance of the study is justified by the processes of globalization, internationalization of higher education, the enhancing of international academic mobility, the growth of educational environment cultural diversity, and the need to prepare student youth for effective professional and intercultural interaction in a multicultural society. The issue is becoming particularly important in the context of socio-cultural transformations, migration processes, interregional mobility and security challenges caused by the Russian-Ukrainian war. Strengthening intercultural contacts and Ukraine's integration into the European educational space actualize the need to form students' ability to tolerant and responsible interaction in a culturally diverse environment. The aim of the study is to analyse and generalise the experience of forming students' intercultural competence in higher education institutions in Canada, to determine the features of its organization, content areas, methods and forms, as well as to substantiate the possibilities of using relevant practices in higher education institutions in Ukraine. The thesis analyses theoretical and methodological principles of research on intercultural competence in national and foreign scientific discourse. The approaches to interpreting the concepts of «competence», «intercultural competence», «cultural diversity», «intercultural interaction» are revealed. It is established that intercultural competence is considered as an integrative characteristic of an individual, which

includes knowledge about cultural diversity, communication skills, valuable orientations, openness to interaction and the ability to constructive behaviour in a multicultural environment. The relationship between cultural diversity, intercultural interaction and the organization of educational environment of higher education institutions is substantiated. It is determined that a multicultural educational environment is a key factor in the formation of intercultural competence, as it ensures the development of communication, critical thinking, tolerance and cooperation. It is proven that the effectiveness of this process depends on institutional support, experiential learning and a safe communicative space. The essence of the concept of «forming students' intercultural competence» as a holistic process of organizing educational activities aimed at developing knowledge, skills, valuable orientations and behavioural strategies in intercultural interaction is clarified. The structure of competence, which includes cognitive, acting, valuable and behavioural components, is specified. The Canadian higher education system is analysed in the context of the formation of students' intercultural competence. It is established that the system is characterized by decentralization, university autonomy, a student-centred approach, the principles of equity, diversity and inclusion. The educational environment of Canadian universities functions as a multicultural space, in which institutional support for students' intercultural interaction and social integration is provided. The peculiarities of the institutional organization of the Canadian educational environment are highlighted, in particular the implementation of EDI principles, the internationalization of education, the development of intercultural interaction and the practical orientation of learning. This ensures the comprehensive formation of students' intercultural competence. The content areas of intercultural competence formation are characterized, which include the development of intercultural communication, inclusiveness, overcoming stereotypes, the formation of conflict resolution skills, professional interaction and global mobility. The relevant educational programs and academic disciplines of leading Canadian universities are analysed. Forms and methods of forming intercultural competence are systematized, among which experiential learning, case methods, workshops, volunteering, student exchanges, self-reflective practices, project-based learning and mentoring dominate. It is established that experiential learning is one of the leading approaches in Canadian education. Special attention is paid to mentoring as a tool for socio-pedagogical support of students, which promotes adaptation, development of reflection and intercultural communication. Mentoring programs are provided with the participation of lecturers, senior students and practitioners and support the integration of students into a multicultural environment.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Yevdokimova-Lysohor, L., Semeniuk, S., Sherehii, A., Zhytnik, T., & Snigovska, O. (2025). Enhancing Intercultural Competence and Global Awareness through Digital International Education. International Journal on Culture, History, and Religion, 7(SI1), 140–158. DOI: https://doi.org/10.63931/ijchr.v7iSI1.157 (Scopus).
- Семенюк С.В. (2026). Роль викладача у формуванні міжкультурної компетентності студентів в закладах вищої освіти Канади. Наукові інновації та передові технології, 3(55). С. 1710-1720. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-3(55)-1710-1720

- Семенюк С.В. (2025a). Міжкультурна компетентність як важлива складова освітніх програм університетів Канади. Перспективи та інновації науки, 5(51). С. 1322-1334. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-5(51)-1322-1334
- Семенюк С.В. (2025b). Особливості формування освітнього середовища університетів Канади. Інноваційна педагогіка, 84, Том 1. С. 171-176. DOI: https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/84.1.31
- Семенюк С.В. (2025c). Поняття культурного розмаїття в українському та канадському дискурсах. Вісник науки та освіти. № 4(34). С. 1614-1625. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-4(34)-1614-1625
- Семенюк С.В. (2024a). Міжкультурна компетентність як наукова категорія: національні та світові підходи до дослідження. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. праць. Вип. 28, кн. 2. С. 143-152. DOI: https://doi.org/10.32405/2308-3778-2024-28-2-143-152
- Семенюк С.В. (2019). Поняття стійкості дітей-іммігрантів у контексті соціальної роботи: європейський досвід. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей і учнівської молоді : зб. наук. праць. Вип. 23, кн. 2. С. 128-138. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tmpvd_2019_23%282%29__12
- Семенюк С.В. (2024b). Практичні аспекти роботи ментора в закладах вищої освіти Канади. Зростаюча особистість у смислоцінних обрисах незалежної України : матеріали міжнародної наук.-практ. конф. Інституту проблем виховання НАПН України, Київ. С.250-254. URL: https://ipv.org.ua/wp-content/uploads/2024/12/Zbirnyk-tez-konf.-IPV-05.12.2024_.pdf
- Семенюк С.В. (2024c). Проблеми класифікації складових міжкультурно-ефективної особи. Професійний розвиток, удосконалення загальних і професійних компетентностей викладачів вищої школи: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 8 липня – 18 серпня 2024 року. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. С 137-140. URL:http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/23966/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%
- Семенюк С.В. (2022). Деякі питання виховання позитивного ставлення студентів ЗВО до національної самобутності народів в умовах євроінтеграції. Теоретичні основи педагогіки й сучасні аспекти виховання : матеріали наук.-практ. конференції , м. Хмельницький. С.65-67.
- Семенюк С.В. (2021a). Особливості виховання позитивного ставлення до національної самобутності народів у студентів ЗВО. Зростаюча особистість у смислоцінних обрисах : матеріали міжнародної наук.-практ. конф. Інституту проблем виховання НАПН України, Київ. С. 182-185.
- Семенюк С.В. (2021b). Особливості перекладу економічних текстів у процесі вивчення курсу англійської мови за професійним спрямуванням студентами ЗВО. Актуальні питання філології та лінгвістики : матеріали наук.-практ. конференції, Миколаїв. С.63-65.
- Семенюк С.В. (2021c). Позитивне ставлення студентів ЗВО до національної самобутності інших народів: зміст поняття. Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали зв. наук.-практ. конф. Інституту проблем виховання НАПН України, випуск №10, Київ. С. 154-156.
- Семенюк С.В. (2020) Народні традиції та звичаї як складова національної самобутності: педагогічний аспект. Зростаюча особистість у смислоцінних обрисах : матеріали міжнародної наук.-практ. конф. Інституту проблем виховання НАПН України, Київ. С. 196-200.
- Семенюк С. В. (2020a). Національна самобутність як наукова категорія: міжнародний аспект. Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Інституту проблем виховання НАПН України. Вип. 8, Київ. С. 242-245.
- Семенюк С. В. (2019b). Особливості соціальної роботи з дітьми мігрантів в Ісландії. Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Інституту проблем виховання НАПН України. Вип. 7, Київ, С. 222-225.
- Семенюк С.В. (2025d). Збірник для читання та дискусій з дисципліни іноземна мова за професійним спрямуванням для студентів ОС бакалавр, спеціальності «Міжнародний менеджмент», ДТЕУ.
- Семенюк С.В. (2021d). Збірник тестових завдань та вправ з дисципліни іноземна мова за професійним спрямуванням для студентів ОС бакалавр, спеціальності «Психологія», КНТЕУ, 2021.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куниця Тетяна Юріївна

2. Tatiana Kunytsya

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4084-3219

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Безкоровайна Ольга Володимирівна

2. Olha V. Bezkorovaina

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Атрощенко Тетяна Олександрівна

2. Tetiana O. Atroshchenko

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4595-1662

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Мукачівський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 36246368

Місцезнаходження: вул. Ужгородська, Мукачеве, Мукачівський р-н., 89600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попова Анастасія Сергіївна

2. Anastasiia S. Popova

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5176-0059

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Бердянський державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125220

Місцезнаходження: вул. Жуковського, Запоріжжя, Запорізький р-н., 71100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Харченко Наталія Вікторівна

2. Natalia V. Kharchenko

Кваліфікація: к. пед. н., с.н.с., 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4171-593x

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Толочко Світлана Вікторівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Толочко Світлана Вікторівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Фляркoвська Ольга Василівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

